

Lesbrief

Zat – Annie van Gansewinkel

Doe meer met Thuisfront!

Bij de boeken in de serie *Thuisfront* kunt u een gratis lesbrief downloaden van www.eenvoudigcommuniceren.nl. In deze lesbrief staan vragen, tips en opdrachten om de boeken in de klas te behandelen.

1 Over het boek

Bekijk en lees de voorkant en de achterkant van het boek.

1.1

Wie is de schrijver van het boek?

1.2

Hoe heet het boek?

2 Leesvragen

Wat is goed? Kies A of B.

2.1

Lees bladzijde 8.

Er staat: *Dan zoekt haar moeder een slaapmutsje, zoals ze dat noemt.*

Wat is een slaapmutsje?

- A Een glaasje drank met alcohol.
- B Een soort pyjama.

2.2

Lees bladzijde 9.

Er staat: *Twaalf was ze. Is dat pas twee jaar geleden?*

Hoe oud is Roos nu?

- A Tien.
- B Veertien.

2.3

Lees bladzijde 11.

Roos kookt vis, gebakken aardappels en worteltjes.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.4

Lees bladzijde 15.

Wat vindt Roos niet aardig van zichzelf?

- A Dat ze blij is dat ze dadelijk naar haar vader kan.
- B Dat ze leuke dingen doet terwijl haar moeder ziek is.

2.5

Lees bladzijde 17.

Er staat: *Hij is streng en onredelijk, zegt haar moeder.*

Wat betekent onredelijk?

- A Niet aardig.
- B Niet rechtvaardig.

2.6

Lees bladzijde 19. Hoe lang heeft Roos haar vader al niet gezien?

- A Twee weken.
- B Drie weken.

2.7

Lees bladzijde 23.

Waarom kan Roos geen plezier maken met haar vader?

- A Omdat haar moeder ziek is.
- B Omdat Roos haar vader al te lang niet gezien heeft.

2.8

Lees bladzijde 25.

Waarom voelt Roos zich ineens onrustig?

- A Omdat haar moeder zo vaak ziek is.
- B Omdat ze erachter komt dat haar moeder teveel drinkt.

2.9

Lees bladzijde 29.

Welke geluiden maken Roos onrustig?

- A De geluiden van haar moeder die een klusje doet of een tijdschrift leest.
- B De geluiden van de kelderdeur, gestommel, of een kurk die van de fles plopt.

2.10

Lees bladzijde 32.

Er staat: *Ja, hoor, pap. Zo, een lekker broodje.*

Waarom zegt Roos dat ze het allemaal wel aankan?

- A Ze wil niet dat haar vader zich zorgen maakt om haar.
- B Ze heeft zo'n zin in het broodje.

2.11

Lees bladzijde 35.

Roos smeert ook boterhammen voor haar moeder.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.12

Lees bladzijde 36.

Op de plek van de whisky staat een blauw drankje.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.13

Lees bladzijde 41.

Er staat: *Dat mag niet gebeuren.*

Wat mag niet gebeuren?

- A Dat Joris het mailadres van Roos kwijtraakt.
- B Dat de moeder van Roos haar baan kwijtraakt.

2.14

Lees bladzijde 45.

Roos vindt het fijn om thuis te komen bij haar moeder.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.15

Lees bladzijde 49.

Waar praten Joris en Roos in de pauze over?

- A Nergens over.
- B Over de film.

2.16

Lees bladzijde 50.

Wanneer gaat de moeder van Roos nog meer drinken?

- A Als ze veel verdriet heeft.
- B Als ze geen werk meer heeft.

2.17

Lees bladzijde 52.

Er staat: *Jammer dat ze er vaak slonzig bij loopt.*

Wat betekent slonzig?

- A Moe en ziek.
- B Onverzorgd.

2.18

Lees bladzijde 54.

Hoe heet de ziekte die een alcoholist kan krijgen?

- A De ziekte van Smirnoff.
- B De ziekte van Korsakov.

2.19

Lees bladzijde 57.

Waar staat Joris op Roos te wachten?

- A Bij café de Deur.
- B Bij café de Lampion.

2.20

Lees bladzijde 61.

Hoeveel biertjes drinkt Joris?

- A Vier.
- B Vijf.

2.21

Lees bladzijde 63.

Op de huizen waar Roos langsfietsst staan grote rode neonletters.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.22

Lees bladzijde 67.

Er staat: *Dat was Roos toch al van plan.*

Wat was Roos toch al van plan?

- A Om naar haar kamer te gaan.
- B Om de waarheid tegen haar moeder te zeggen.

2.23

Lees bladzijde 71.

Er staat: *Hij belt vast om het voorgoed uit te maken.*

Waarom denkt Roos dat Joris het uit wil maken?

- A Roos schaamt zich voor de dingen die ze tegen Joris gezegd heeft.
- B Roos denkt dat Joris een ander vriendinnetje heeft.

2.24

Lees bladzijde 74.

Roos wil Joris het liefst omhelzen.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.25

Lees bladzijde 77.

Er staat: *Joris en zij hebben door Utrecht geslenterd.*

Wat betekent slenteren?

- A Shoppen.
- B Langzaam wandelen.

2.26

Lees bladzijde 79.

Er staat: *Haar moeder kijkt haar plechtig aan.*

Wat betekent plechtig?

- A Enthousiast.
- B Deftig en serieus.

2.27

Lees bladzijde 82.

Wiskey komt uit een nest van drie puppy's.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.28

Lees bladzijde 85.

Joris heeft twee oudere zusjes.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.29

Lees bladzijde 89.

Er staat: *Alles is licht en zonnig.*

Waarom is alles licht en zonnig?

- A Omdat ze de muur zonnig geel verven.
- B Omdat Roos zich nu zo goed voelt.

2.30

Lees bladzijde 92.

Er staat: *Ik had troost nodig.*

Wat bedoelt de moeder van Roos?

- A Dat ze weer teveel heeft gedronken.
- B Dat Roos haar had moeten troosten.

2.31

Lees bladzijde 94.

Er staat: *Roos vindt het zo zielig voor hem.*

Voor wie vindt Roos het zielig?

- A Voor Joris.
- B Voor Wisky.

2.32

Lees bladzijde 99.

Roos moet overgeven.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.33

Lees bladzijde 104.

Hoe lang is Roos al bij haar vader?

- A Vier weken.
- B Drie weken.

2.34

Lees bladzijde 107.

De moeder van Roos drukt op de stop-knop.

- A Waar.
- B Niet waar.

2.35

Lees bladzijde 110.

Er staat: *Jij bent zo'n sterke dochter. Jouw moeder is diep van binnen vast ook sterk.* Wat bedoelt Joris daarmee?

- A Dat het de moeder van Roos gaat lukken om af te kicken van de drank.
- B Dat het de moeder van Roos niet gaat lukken om af te kicken van de drank.

3. Om te doen en te praten

3.1 Een borrel

Je docent of een leerling leest bladzijde 8 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *'Een borrel is gezonder dan slaappillen', vindt haar moeder.*

De moeder van Roos drinkt 's nachts soms een borrel als ze niet kan slapen.

- Wat vind je daarvan?
- Ben jij het met de moeder van Roos eens?
Denk jij ook dat een borrel beter is dan een slaappil?
- Bespreek het samen in de klas.

3.2 Iets zwaars

Je docent of een leerling leest bladzijde 15 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *De stilte hangt boven de tafel. Het is of er iets zwaars drukt op de schouders van Roos.*

- Begrijp je het gevoel dat Roos heeft? Leg je antwoord uit.
- Heb jij wel eens meegemaakt dat de sfeer in huis of aan tafel zo is?
- Wanneer was dat? Praat er samen over.

3.3 Muziek

Je docent of een leerling leest bladzijde 27 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *Vind jij dit muziek, Roos?*

Haar vader trekt zo'n vies gezicht dat Roos moet lachen.

Hoe kan hij dit nou niet mooi vinden?

- Hoe gaat dat bij jou? Hebben jouw ouders of verzorgers ook een andere muzieksmaak dan jij? Vertel er iets over.

En: *Ze zitten samen in een soort stolp. Op een schermpje zien ze clips.*

- Hoe zou zo'n stolp om muziek te luisteren er uitzien, denk je?
Je krijgt een papier van je docent. Teken Roos en haar vader in de stolp.
Hang de tekeningen op in de klas.

3.4 Te veel?

Je docent of een leerling leest bladzijde 29 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *Natuurlijk hoopt ze heel erg dat haar moeder niet te veel drinkt.*

Haar moeder mag niet te veel drinken.

Maar hoe weet Roos wat te veel is?

- Weet jij eigenlijk wat te veel is? Doe de drinktest en de kennistest! De test duurt 5 tot 10 minuten en heeft natuurlijk alleen maar zin als je de vragen eerlijk en volledig beantwoordt.
 - > Ga naar www.watdrinkjij.nl en doe de drinktest.
 - > Ga naar www.watdoetdrank.nl en doe de kennistest.
- Denk jij dat de moeder van Roos te veel drinkt? Waarom denk je dat?

3.5 De waarheid

Je docent of een leerling leest bladzijde 66 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *'Dacht je soms dat ik het niet in de gaten had? Je bent alcoholist.'*

Ze heeft het gezegd. Eindelijk heeft ze de waarheid gezegd.

- Hoe vind je het dat Roos dit tegen haar moeder zegt? Waarom?
- Wat zou jij doen als je Roos was?

3.6 Schuld en een heerlijke dag

Je docent of een leerling leest bladzijde 76 en 77 voor. Luister en lees mee.

Er staat: *Dat het dan de schuld van Roos is als ze ontslagen wordt.*

Ho, stop, het is niet haar schuld.

Haar moeder moet voor zichzelf zorgen.

- Kun je begrijpen waarom Roos zich verantwoordelijk en schuldig voelt? Leg je antwoord uit.

En:

Wat een heerlijke dag was het. Roos kan er weer tegen.

- Wat is voor jou een heerlijke dag, waardoor je er weer even tegen kan? Wat gebeurt er op zo'n dag? Vertel het aan de leerling naast je. Vraag het ook aan hem of haar.

3.7 Prima

Je docent of een leerling leest bladzijde 95 voor. Luister en lees mee.

Er staat:

Zal ze weer 'prima' zeggen?

Het drankprobleem is iets tussen haar moeder en haar.

- Vind jij ook dat het drankprobleem iets tussen Roos en haar moeder is? Leg je antwoord uit.
- Vraag het ook aan andere leerlingen. Bespreek het samen.

3.8 De afkickkliniek

Je docent of een leerling leest bladzijde 108 voor. Luister en lees mee.

Er staat:

Het lijkt een hotel. Roos probeert het koperen bordje te lezen. 'De afkickkliniek'.

- Weet jij wat 'afkicken' eigenlijk precies betekent?
- Misschien heb jij ook wel eens een afkickkliniek gezien, in het echt, of op TV. Vertel er iets over.
- Wat vind je ervan dat de moeder van Roos naar de afkickkliniek gaat?

4.1

Wat is jouw mening over 'Zat'?
Vraag het ook aan je klasgenoten.

4.2

Bedenk nu drie woorden die duidelijk maken hoe je het boek vindt.
Bijvoorbeeld: spannend, herkenbaar, saai, zelig, ontroerend. Schrijf de woorden op.

.....
.....
.....

Vertel ook waarom je deze woorden kiest. Bespreek het in de klas.

4.3

De titel van het boek is: 'Zat'. Vind je de titel goed bedacht? Waarom?
Een titel kan één woord zijn, zoals: 'Zat', maar het mogen ook meer woorden zijn.
Als jij een andere titel mocht bedenken voor dit boek, wat zou je dan bedenken?
Vraag ook aan vier klasgenoten welke titel zij bedacht hebben.
Schrijf de vijf titels hieronder op.

1.....
2.....
3.....
4.....
5.....